

รายงานการเดินทาง

การประชุมร่วมระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum, IAF) และ องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) ประจำปี ค.ศ. 2015 (IAF-ILAC Annual Meeting 2015) ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประชุม

๑.๑ คณะผู้เข้าร่วมการประชุม

- (๑) นายณัฏฐ กสิบุตร นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ
กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- (๒) นายอภิสิทธิ์ ปราการกมานันท์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ
กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๑.๒ หัวข้อการประชุม : การประชุมร่วมระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation : ILAC) ประจำปี ค.ศ. 2015 (IAF-ILAC Annual Meeting 2015)

๑.๓ สถานที่จัดประชุม : โรงแรม Marriott Milan Hotel เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

๑.๔ ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๒. สรุปเนื้อหาของการประชุม

การประชุมร่วมระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation, ILAC) ประจำปี ค.ศ. 2015 (IAF-ILAC Annual Meeting 2015) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกต่างๆ เข้าร่วมประชุม อนึ่งคณะผู้แทนของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้แก่ นายณัฏฐ กสิบุตร นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ และนายอภิสิทธิ์ ปราการกมานันท์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิค (Technical Committee : TC) และคณะทำงาน (Working Group : WG) ขอบข่ายระบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (Management System ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021) การรับรองอาหาร (WG Food) และ การรับรองผลิตภัณฑ์ (Product Certification ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065) เพื่อร่วมให้ความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการรับรองระบบงาน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ การประชุมเรื่อง IAF WG เรื่อง Management System Certification (ISO/IEC 17021)

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบจากการดำเนินการรับรองระบบงานด้านระบบการบริหารจัดการ (Management System ; MS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021 โดยเฉพาะการประกาศใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17021-1: 2015 แทนมาตรฐาน ISO/IEC 17021: 2011 เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) ที่ประชุมคณะทำงาน ได้มีการพิจารณาเรื่องการออกใบรับรองของหน่วยรับรอง (Certification Body, CB) ภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานจากหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation

Body, AB) เนื่องจากพบประเด็นปัญหาที่หน่วยรับรองมีการออกใบรับรองที่ไม่ประสงค์แสดงถึงสถานะที่ได้รับการรับรองระบบงานให้แก่ลูกค้า ด้วยเหตุผลค่าใช้จ่าย อันก่อให้เกิดความสับสนและความเข้าใจผิดแก่ผู้บริโภคทั่วไป ที่ประชุม มีมติให้เสนอแนวทางการบังคับให้หน่วยรับรองต้องออกใบรับรองภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานเท่านั้น ต่อการประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิคเพื่อให้ความคิดเห็นต่อไป

๒) ที่ประชุมได้มีการพิจารณาเอกสาร IAF ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองระบบงาน เช่น IAF Mandatory Document (IAF MD) เป็นต้น เกี่ยวกับการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เช่น การอ้างอิง มาตรฐาน ISO/IEC 17021-1: 2015 และการเชื่อมโยงระหว่างเอกสาร IAF MD ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยมีมติเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) ต่อการประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิคเพื่อพิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งต่อไป

๒.๒ การประชุมคณะทำงานด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ (IAF WG Product Certification, ISO/IEC 17065)

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมผลการดำเนินการและประเด็นปัญหาที่พบเกี่ยวกับการรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 โดยเฉพาะการสิ้นสุดระยะปรับเปลี่ยนของการใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17065 เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การนำเสนอผลการสำรวจประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการรับรองระบบงานตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 ขององค์กรว่าด้วยการรับรองระบบงานแต่ละภูมิภาค ได้แก่ European co-operation for Accreditation (EA), Inter American Accreditation Cooperation (IAAC) และ Pacific Accreditation Cooperation (PAC) ซึ่งมีการเสนอให้มีการศึกษาผลการปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเอกสารแนวทางสำหรับการรับรองระบบงานในประเทศสมาชิกต่อไป

๒) การปรับปรุงเอกสาร IAF ที่เกี่ยวข้อง โดยยกเลิกการอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC Guide 65 และ IAF GD 5 รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลการรับรองระบบงานของ IAF ในขอบข่ายการยอมรับร่วมของ IAF (IAF-MLA) และองค์กรว่าด้วยการรับรองระบบงานระดับภูมิภาคด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ ให้มีการอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC 17065 แทนเอกสารข้างต้น

๓) ผู้แทนจาก FoodPlus ได้ชี้แจงเกี่ยวกับมาตรฐาน GLOBALG.A.P. ฉบับที่ ๕.๐ ที่มีการประกาศใช้ช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เกี่ยวกับเอกสารมาตรฐาน และกระบวนการรับรองมาตรฐาน GLOBALG.A.P. ฉบับใหม่ให้ที่ประชุมทราบ

๔) การระบุขอบข่ายในใบรับรองสำหรับการรับรองระบบงานด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ โดยมาตรฐาน ISO/IEC 17011 สำหรับหน่วยรับรองระบบงาน อยู่ระหว่างการปรับปรุง ที่ประชุม มีมติให้เสนอประเด็นเรื่องการระบุรายละเอียดขอบข่ายการรับรองของหน่วยรับรองในแต่ละ certification scheme เสนอให้คณะทำงาน ISO/CASCO เพื่อพิจารณาในการปรับปรุงมาตรฐาน ISO/IEC 17011 ต่อไป

๒.๓ การประชุมคณะทำงานด้านการรับรองอาหารตามมาตรฐาน ISO 22000 (IAF WG Food)

การประชุมนี้เป็นการประชุมเกี่ยวกับการรับรองอาหารตามมาตรฐาน ISO 22000 และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดย สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การปรับปรุงมาตรฐาน ISO 22000 โดยมีการรายงานผลการประชุมคณะกรรมการ ISO/TC 34/SC17 WG 8 เรื่องมาตรฐาน ISO 22000 และ WG 9 เรื่องมาตรฐาน ISO 22000-6 การผลิตอาหารสัตว์ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ มาตรฐาน ISO 22000 อยู่ระหว่างการแก้ไขตามข้อคิดเห็นจากประเทศสมาชิก และมีการเพิ่มแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงในภาคผนวกของร่างเอกสารมาตรฐาน รวมถึงการปรับโครงสร้างของเอกสารมาตรฐานให้สอดคล้องตามแนวทางของ Codex คาดว่า จะสามารถเวียนร่างมาตรฐาน

ดังกล่าวช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๙ มาตรฐาน ISO 22000-6 มีการปรับเนื้อหาเกี่ยวกับ “อาหารสัตว์” ให้สอดคล้องกับ Codex คาดว่า จะตีพิมพ์ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ ต่อไป

๒) การรับรองสินค้าฮาลาล ผู้แทนจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับอำนวยการของ International Halal Accreditation Forum ซึ่งรับผิดชอบด้านการรับรองระบบงาน และกำกับดูแลการตรวจสอบและรับรองสินค้าฮาลาล โดยเป็นการดำเนินการภายในกลุ่มประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการด้านฮาลาล ซึ่งอยู่ระหว่างการประชุมหารือด้านความร่วมมือกับทาง IAF ต่อไป

๓) การประกาศใช้กฎหมาย Food Safety Modernization Act (FSMA) ของสหรัฐอเมริกา โดยมีการประกาศกฎระเบียบย่อยสำหรับการควบคุมป้องกันในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สินค้าอาหารที่ผลิตนอกประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องเป็นไปตามกฎหมายใหม่ รวมถึงสถานที่ผลิตที่ต้องมีการวิเคราะห์อันตราย และจัดทำแผนการควบคุมป้องกันตามความเสี่ยง ซึ่งมีระยะปรับเปลี่ยนระหว่าง ๑ - ๓ ปี ขึ้นอยู่กับขนาดธุรกิจ ผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ Foreign Supplier Verification Program (FSVP) ซึ่งคาดว่าจะประกาศช่วงสิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๘

๔) Global Food Safety Initiative (GFSI) เป็นองค์กรภาคเอกชนที่กำกับดูแลความปลอดภัยอาหาร โดยมีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติผู้ตรวจประเมิน และกระบวนการเทียบเคียง Certification scheme ของมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหารที่เกี่ยวข้อง เช่น GLOBALG.A.P. และ BRC เป็นต้น องค์กรดังกล่าว มีความประสงค์จะทำความตกลงกับทาง IAF ในการกำหนดมาตรฐาน GFSI ในขอบข่ายการยอมรับร่วมของ IAF เพื่อให้มีผลบังคับใช้ในการรับรองระบบงานต่อไป ที่ประชุมมีมติให้เสนอคณะกรรมการด้านเทคนิค เพื่อพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวต่อไป

๕) การอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC 17021 ในมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013 เนื่องจากมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013 มีการอ้างอิงถึงมาตรฐาน ISO/IEC 17021: 2011 ซึ่งปัจจุบันได้ถูกแทนที่โดยมาตรฐานฉบับใหม่ ISO/IEC 17021-1: 2015 โดยเนื้อหาข้อกำหนดไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างมาตรฐาน ISO/IEC 17021 ทั้ง ๒ ฉบับ แต่มีการเรียงเลขข้อที่เปลี่ยนไป ที่ประชุมมีมติเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานดังกล่าวสำหรับใช้ร่วมกับมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013 ต่อการประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิคเพื่อพิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งต่อไป

๒.๔ การประชุมคณะกรรมการเทคนิคของ IAF (IAF Technical Committee) ที่ประชุมมีมติดังนี้

๒.๔.๑ การรับรองระบบการบริหารจัดการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021

๑) มติส่วนใหญ่ เห็นชอบให้มีการทำข้อตกลงทางกฎหมายระหว่างหน่วยรับรองระบบงาน และหน่วยรับรอง เพื่อบังคับให้หน่วยรับรองต้องออกใบรับรองภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานเท่านั้น ซึ่งจะทำให้หน่วยรับรองระบบงานสามารถตรวจสอบและกำกับดูแลการให้บริการของหน่วยรับรองภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงาน

๒) เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) เพื่อปรับปรุงเอกสาร IAF MD ที่เกี่ยวข้อง หลังจากมีการประกาศใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17021-1: 2015

๒.๔.๒ การรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065

๑) มติให้ส่งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการระบุรายละเอียดขอบข่ายการรับรองของหน่วยรับรองในแต่ละ certification scheme เสนอให้คณะกรรมการ ISO/CASCO เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงมาตรฐาน ISO/IEC 17011

๒.๕.๓ การรับรองด้านอาหาร

๑) มีมติแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานดังกล่าวสำหรับใช้ร่วมกับมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013

๒) IAF อยู่ระหว่างการหารือกับ GFSI สำหรับการจัดทำข้อตกลงร่วมกันสำหรับการยอมรับโปรแกรมด้านการรับรองสินค้าอาหารของ GFSI เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนและสร้างความเชื่อมั่นในผลการรับรอง โดยจะมีการหารือในระดับผู้บริหารทั้ง ๒ ฝ่ายต่อไป

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การประชุมร่วมระหว่าง IAF และ ILAC ประจำปี เป็นการประชุมที่สำคัญสำหรับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ในฐานะหน่วยรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย ที่ได้รับการยอมรับความเท่าเทียมกันด้านการรับรองระบบงานขอขยายการรับรองผลิตภัณฑ์ (Product Certification) จากองค์กรระดับภูมิภาคแปซิฟิกกว่าด้วยการรับรองระบบงาน (Pacific Accreditation Cooperation : PAC) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) โดย มกอช. ได้รับความไว้วางใจในการส่งผู้แทน มกอช. ทำหน้าที่ในคณะกรรมการบริหาร (Management Committee) ด้านข้อตกลงการยอมรับร่วมกันทั้งในระดับ PAC และ IAF ทั้งนี้ มกอช. ต้องให้ความสำคัญและติดตามสถานการณ์ด้านการรับรองระบบงานในระดับสากลอย่างใกล้ชิด เพื่อรับทราบและร่วมกำหนดยุทธศาสตร์และกรอบการดำเนินงานด้านการรับรองระบบงานและการยอมรับความเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก ติดตามและแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ รวมถึงให้ความเห็นด้านเทคนิคแก่เอกสารมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรองระบบงานขอขยายความปลอดภัยอาหารและการรับรองผลิตภัณฑ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำกับดูแลระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทยให้ตามมาตรฐานสากลและความต้องการของประเทศคู่ค้า รวมถึงเป็นการเตรียมพร้อมระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร รองรับการค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อไป

นายณนทธร กลีบุตร

ตำแหน่ง...นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ

ผู้เข้าร่วม

นายอภิสิทธิ์ ปรากฏการณ์

ตำแหน่ง...นายสัตวแพทย์ชำนาญการ

ผู้เข้าร่วม

๔. ความเห็นของผู้อำนวยการกองรับรองมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ควรมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการประชุมร่วมระหว่าง International Accreditation Forum (IAF) และ International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) ประจำปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบและร่วมกำหนดยุทธศาสตร์กรอบการดำเนินงานและมาตรการเกี่ยวกับการรับรองระบบงานระดับสากล รวมถึงการเข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการให้ความคิดเห็นทางเทคนิคและร่วมจัดทำเอกสารด้านการรับรองระบบงาน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรับรองด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยรับรองระบบงาน การสร้างเครือข่ายการตรวจสอบรับรอง รวมทั้งการประสานความร่วมมือให้การรับรองระบบงานระหว่างประเทศต่างๆ ในระดับภูมิภาคและในระดับสากล

.....
(.....)

ตำแหน่ง   ผู้อำนวยการกองรับรองมาตรฐาน

สรุปสาระสำคัญ

การประชุมร่วมระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum, IAF) และ องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) ประจำปี ค.ศ. 2015 (IAF-ILAC Annual Meeting 2015) ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประชุม

๑.๑ คณะผู้เข้าร่วมการประชุม

- (๑) นายณัฏฐ กสิบุตร นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ
กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- (๒) นายอภิสิทธิ์ ปรากฏการณ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ
กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๑.๒ หัวข้อการประชุม : การประชุมร่วมระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation : ILAC) ประจำปี ค.ศ. 2015 (IAF-ILAC Annual Meeting 2015)

๑.๓ สถานที่จัดประชุม : โรงแรม Marriott Milan Hotel เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

๑.๔ ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๒. สรุปเนื้อหาของการประชุม

การประชุมร่วมระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation, ILAC) ประจำปี ค.ศ. 2015 (IAF-ILAC Annual Meeting 2015) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกต่างๆ เข้าร่วมประชุม อนึ่งคณะผู้แทนของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้แก่ นายณัฏฐ กสิบุตร นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการพิเศษ และนายอภิสิทธิ์ ปรากฏการณ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิค (Technical Committee : TC) และคณะทำงาน (Working Group : WG) ขอบข่ายระบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (Management System ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021) การรับรองอาหาร (WG Food) และ การรับรองผลิตภัณฑ์ (Product Certification ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065) เพื่อร่วมให้ความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการรับรองระบบงาน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ การประชุมเรื่อง IAF WG เรื่อง Management System Certification (ISO/IEC 17021)

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่พบจากการดำเนินการรับรองระบบงานด้านระบบการบริหารจัดการ (Management System ; MS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021 โดยเฉพาะการประกาศใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17021-1: 2015 แทนมาตรฐาน ISO/IEC 17021: 2011 เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) ที่ประชุมคณะทำงาน ได้มีการพิจารณาเรื่องการออกใบรับรองของหน่วยรับรอง (Certification Body, CB) ภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานจากหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation

Body, AB) เนื่องจากพบประเด็นปัญหาที่หน่วยรับรองมีการออกใบรับรองที่ไม่ประสงค์แสดงถึงสถานะที่ได้รับการรับรองระบบงานให้แก่ลูกค้า ด้วยเหตุผลค่าใช้จ่าย อันก่อให้เกิดความสับสนและความเข้าใจผิดแก่ผู้บริโภคทั่วไป ที่ประชุม มีมติให้เสนอแนวทางการบังคับให้หน่วยรับรองต้องออกใบรับรองภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานเท่านั้น ต่อการประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิคเพื่อให้ความคิดเห็นต่อไป

๒) ที่ประชุมได้มีการพิจารณาเอกสาร IAF ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองระบบงาน เช่น IAF Mandatory Document (IAF MD) เป็นต้น เกี่ยวกับการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เช่น การอ้างอิง มาตรฐาน ISO/IEC 17021-1: 2015 และการเชื่อมโยงระหว่างเอกสาร IAF MD ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยมีมติเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) ต่อการประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิคเพื่อพิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งต่อไป

๒.๒ การประชุมคณะทำงานด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ (IAF WG Product Certification, ISO/IEC 17065)

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมผลการดำเนินการและประเด็นปัญหาที่พบเกี่ยวกับการรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 โดยเฉพาะการสิ้นสุดระยะปรับเปลี่ยนของการใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17065 เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การนำเสนอผลการสำรวจประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการรับรองระบบงานตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065 ขององค์กรว่าด้วยการรับรองระบบงานแต่ละภูมิภาค ได้แก่ European co-operation for Accreditation (EA), Inter American Accreditation Cooperation (IAAC) และ Pacific Accreditation Cooperation (PAC) ซึ่งมีการเสนอให้มีการศึกษาผลการปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเอกสารแนวทางสำหรับการรับรองระบบงานในประเทศสมาชิกต่อไป

๒) การปรับปรุงเอกสาร IAF ที่เกี่ยวข้อง โดยยกเลิกการอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC Guide 65 และ IAF GD 5 รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลการรับรองระบบงานของ IAF ในขอบข่ายการยอมรับร่วมของ IAF (IAF-MLA) และองค์กรว่าด้วยการรับรองระบบงานระดับภูมิภาคด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ ให้มีการอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC 17065 แทนเอกสารข้างต้น

๓) ผู้แทนจาก FoodPlus ได้ชี้แจงเกี่ยวกับมาตรฐาน GLOBALG.A.P. ฉบับที่ ๕.๐ ที่มีการประกาศใช้ช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ เกี่ยวกับเอกสารมาตรฐาน และกระบวนการรับรองมาตรฐาน GLOBALG.A.P. ฉบับใหม่ให้ที่ประชุมทราบ

๔) การระบุขอบข่ายใบรับรองสำหรับการรับรองระบบงานด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ โดยมาตรฐาน ISO/IEC 17011 สำหรับหน่วยรับรองระบบงาน อยู่ระหว่างการปรับปรุง ที่ประชุม มีมติให้เสนอประเด็นเรื่องการระบุรายละเอียดขอบข่ายการรับรองของหน่วยรับรองในแต่ละ certification scheme เสนอให้คณะทำงาน ISO/CASCO เพื่อพิจารณาในการปรับปรุงมาตรฐาน ISO/IEC 17011 ต่อไป

๒.๓ การประชุมคณะทำงานด้านการรับรองอาหารตามมาตรฐาน ISO 22000 (IAF WG Food)

การประชุมนี้เป็นการประชุมเกี่ยวกับการรับรองอาหารตามมาตรฐาน ISO 22000 และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดย สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การปรับปรุงมาตรฐาน ISO 22000 โดยมีกรรณายงานผลการประชุมคณะกรรมการ ISO/TC 34/SC17 WG 8 เรื่องมาตรฐาน ISO 22000 และ WG 9 เรื่องมาตรฐาน ISO 22000-6 การผลิตอาหารสัตว์ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ มาตรฐาน ISO 22000 อยู่ระหว่างการแก้ไขตามข้อคิดเห็นจากประเทศสมาชิก และมีการเพิ่มแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยงในภาคผนวกของร่างเอกสารมาตรฐาน รวมถึงการปรับโครงสร้างของเอกสารมาตรฐานให้สอดคล้องตามแนวทางของ Codex คาดว่า จะสามารถเวียนร่างมาตรฐาน

ดังกล่าวช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๙ มาตรฐาน ISO 22000-6 มีการปรับเนื้อหา "อาหารสัตว์" ให้สอดคล้องกับ Codex คาดว่า จะตีพิมพ์ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ ต่อไป

๒) การรับรองสินค้าฮาลาล ผู้แทนจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับอนุมัติให้นำเสนอโครงสร้างของ International Halal Accreditation Forum ซึ่งรับผิดชอบด้านการรับรองระบบงาน และกำกับดูแลการตรวจสอบและรับรองสินค้าฮาลาล โดยเป็นการดำเนินการภายในกลุ่มประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการด้านฮาลาล ซึ่งอยู่ระหว่างการประชุมหารือด้านความร่วมมือกับทาง IAF ต่อไป

๓) การประกาศใช้กฎหมาย Food Safety Modernization Act (FSMA) ของสหรัฐอเมริกา โดยมีการประกาศกฎระเบียบย่อยสำหรับการควบคุมป้องกันในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สินค้าอาหารที่ผลิตนอกประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องเป็นไปตามกฎหมายใหม่ รวมถึงสถานที่ผลิตที่ต้องมีการวิเคราะห์อันตราย และจัดทำแผนการควบคุมป้องกันตามความเสี่ยง ซึ่งมีระยะปรับเปลี่ยนระหว่าง ๑ - ๓ ปี ขึ้นอยู่กับขนาดธุรกิจ ผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ Foreign Supplier Verification Program (FSVP) ซึ่งคาดว่าจะประกาศช่วงสิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๘

๔) Global Food Safety Initiative (GFSI) เป็นองค์กรภาคเอกชนที่กำกับดูแลความปลอดภัยอาหาร โดยมีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติผู้ตรวจประเมิน และกระบวนการเทียบเคียง Certification scheme ของมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหารที่เกี่ยวข้อง เช่น GLOBALG.A.P. และ BRC เป็นต้น องค์กรดังกล่าว มีความประสงค์จะทำความตกลงกับทาง IAF ในการกำหนดมาตรฐาน GFSI ในขอบข่ายการยอมรับร่วมของ IAF เพื่อให้มีผลบังคับใช้ในการรับรองระบบงานต่อไป ที่ประชุมมีมติให้เสนอคณะกรรมการด้านเทคนิค เพื่อพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวต่อไป

๕) การอ้างอิงมาตรฐาน ISO/IEC 17021 ในมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013 เนื่องจากมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013 มีการอ้างอิงถึงมาตรฐาน ISO/IEC 17021: 2011 ซึ่งปัจจุบันได้ถูกแทนที่โดยมาตรฐานฉบับใหม่ ISO/IEC 17021-1: 2015 โดยเนื้อหาข้อกำหนดไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างมาตรฐาน ISO/IEC 17021 ทั้ง ๒ ฉบับ แต่มีการเรียงเลขข้อที่เปลี่ยนไป ที่ประชุมมีมติเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานดังกล่าวสำหรับใช้ร่วมกับมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013 ต่อการประชุมคณะกรรมการด้านเทคนิคเพื่อพิจารณาอนุมัติการแต่งตั้งต่อไป

๒.๔ การประชุมคณะกรรมการเทคนิคของ IAF (IAF Technical Committee) ที่ประชุมมีมติดังนี้

๒.๔.๑ การรับรองระบบการบริหารจัดการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17021

๑) มติส่วนใหญ่ เห็นชอบให้มีการทำข้อตกลงทางกฎหมายระหว่างหน่วยรับรองระบบงาน และหน่วยรับรอง เพื่อบังคับให้หน่วยรับรองต้องออกใบรับรองภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานเท่านั้น ซึ่งจะทำให้หน่วยรับรองระบบงานสามารถตรวจสอบและกำกับดูแลการให้บริการของหน่วยรับรองภายใต้ขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงาน

๒) เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) เพื่อปรับปรุงเอกสาร IAF MD ที่เกี่ยวข้อง หลังจากมีการประกาศใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17021-1: 2015

๒.๔.๒ การรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17065

๑) มติให้ส่งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการระบุรายละเอียดขอบข่ายการรับรองของหน่วยรับรองในแต่ละ certification scheme เสนอให้คณะกรรมการ ISO/CASCO เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงมาตรฐาน ISO/IEC 17011

๒.๕.๓ การรับรองด้านอาหาร

๑) มีมติแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะ (Task Force, TF) สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานดังกล่าวสำหรับใช้ร่วมกับมาตรฐาน ISO/TS 22003: 2013

๒) IAF อยู่ระหว่างการหารือกับ GFSI สำหรับการจัดทำข้อตกลงร่วมกันสำหรับการยอมรับโปรแกรมด้านการรับรองสินค้าอาหารของ GFSI เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนและสร้างความเชื่อมั่นในผลการรับรอง โดยจะมีการหารือในระดับผู้บริหารทั้ง ๒ ฝ่ายต่อไป

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การประชุมร่วมระหว่าง IAF และ ILAC ประจำปี เป็นการประชุมที่สำคัญสำหรับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ในฐานะหน่วยรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย ที่ได้รับการยอมรับความเท่าเทียมกันด้านการรับรองระบบงานขอขยายการรับรองผลิตภัณฑ์ (Product Certification) จากองค์กรระดับภูมิภาคแปซิฟิกกว่าด้วยการรับรองระบบงาน (Pacific Accreditation Cooperation : PAC) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum : IAF) โดย มกอช. ได้รับความไว้วางใจในการส่งผู้แทน มกอช. ทำหน้าที่ในคณะกรรมการบริหาร (Management Committee) ด้านข้อตกลงการยอมรับร่วมกันทั้งในระดับ PAC และ IAF ทั้งนี้ มกอช. ต้องให้ความสำคัญและติดตามสถานการณ์ด้านการรับรองระบบงานในระดับสากลอย่างใกล้ชิด เพื่อรับทราบและร่วมกำหนดยุทธศาสตร์และกรอบการดำเนินงานด้านการรับรองระบบงานและการยอมรับความเท่าเทียมระหว่างประเทศสมาชิก ติดตามและแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ รวมถึงให้ความเห็นด้านเทคนิคแก่เอกสารมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรองระบบงานขอขยายความปลอดภัยอาหารและการรับรองผลิตภัณฑ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำกับดูแลระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทยให้ตามมาตรฐานสากลและความต้องการของประเทศคู่ค้า รวมถึงเป็นการเตรียมพร้อมระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร รองรับการค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อไป